

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa Miasta W.

przeciwko L. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 listopada 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę
7500 (siedem tysięcy pięćset) zł, tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony powodowej Miasta W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 listopada 2018 r., sygn. akt I ACa (...) Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona. Wprawdzie skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała również art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., która to podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania dotyczy potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności orzecznicze, ale w tej materii nie przedstawiła przepisów i wątpliwości interpretacyjnych.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi

przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

W ocenie skarżącej w sprawie występuje konieczność wyjaśnienia: czy sąd cywilny badając, czy czyn pozwanego stanowi przestępstwo zobligowany jest do poczynienia samodzielnych ustaleń z urzędu, czy też ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na osobie wywodzącej z tej okoliczności skutki prawne, w sytuacji gdy pozwany nie został skazany prawomocnym wyrokiem karnym za przestępstwo, którego popełnienie zarzuca się mu w postępowaniu cywilnym; czy samo przyznanie się pozwanego, któremu zarzuca się popełnienie czynu zabronionego, do działań stanowiących jednoznaczne (nawet nieumyślne) wypełnienie dyspozycji normy karnej nie stanowi dla sądu orzekającego wiążącej okoliczności do uznania, że doszło do popełnienia czynu zabronionego; jaki jest termin przedawnienia roszczenia w przypadku dochodzenia od likwidatora spółdzielni, po likwidacji spółdzielni zwrotu pierwszej opłaty za ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w przypadku zbycia tego prawa przed upływem 10 lat od jego ustanowienia.

Według ustaleń faktycznych postępowanie karne przeciwko pozwanemu podejrzanemu o popełnienie przestępstwa stypizowanego w art. 267d ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, prowadzone na skutek zawiadomienia strony powodowej zostało umorzone postanowieniem z dnia 25 czerwca 2014 r. Prokuratora Prokuratury Rejonowej W. w W., wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

W sprawie oczywistym jest, że skoro strona powodowa dochodziła roszczenia odszkodowawczego deliktowego w stosunku do likwidatora spółdzielni, to zastosowanie ma przepis art. 442¹ § 1 k.c. Skoro zostało ustalone, kiedy strona powodowa dowiedziała się o szkodzie i osobie odpowiedzialnej, to nie wchodzi

w rachubę ogólny termin przedawnienia roszczenia deliktowego liczony od dnia wyrządzenia szkody.

Ustalenia znamion czynu zabronionego w ramach postępowania cywilnego następuje według reguł procesowych właściwych dla sprawy cywilnej, czyli przede wszystkim art. 6 k.c. Zatem to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania okoliczności uzasadniających zakwalifikowanie zachowania pozwanego jako przestępstwa stypizowanego w prawie karnym. Strona powodowa nie wykazała zaistnienia okoliczności, w świetle których niezbędna była inicjatywa dowodowa *ex officio*, niezależnie od tego, że powodowa Gmina jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu prawnego, jak również jest też podmiotem prawa publicznego i była reprezentowana w procesie przez profesjonalnego pełnomocnika. Należy też przypomnieć, że związanie sądu cywilnego skazującym wyrokiem karnym wyraża się w tym, że w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądu cywilnego wchodzi czyn przypisany w sentencji karnego wyroku skazującego i sąd cywilny jest pozbawiony możliwości dokonywania odmiennych ustaleń w tym zakresie (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1965 r., I PR 116/65, OSPiKA 1966, nr 12, poz. 280, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1974 r. II CR 46/74, Biul. SN 1974, nr 7, s. 103, z dnia 8 stycznia 2004 r., I CK 137/03, nie publ. z dnia 26 marca 2003 r., II CK 91/02, nie publ.). W postępowaniu cywilnym możliwe jest dokonanie dodatkowych ustaleń, istotnych z punktu widzenia przesłanek odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Sąd w sprawie cywilnej może samodzielnie badać, czy oskarżony w postępowaniu karnym, dopuścił się czynu nieprzypisanego mu przez sąd karny z powodu braku dowodów winy. Nawet prawomocny wyrok uniewinniający nie wiąże sądu cywilnego, bowiem pojęcie winy w prawie karnym nie jest identyczne z pojęciem winy w prawie cywilnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1966 r., II PR 423/66, OSPiKA 1967, nr 9, poz. 227, z dnia 30 grudnia 1966 r., III PRN 66/66, OSNCP 1967, nr 9, poz. 154, z dnia 11 grudnia 1967 r., II PR 155/67, nie publ., z dnia 18 września 1969 r., II CR 308/69, OSNCP 1970, nr 7-8, poz. 130, z dnia 4 lutego 1982 r., I PRN 1/82, OSNCP 1982, nr 8-9, poz. 131, z dnia 15 października 1997 r., III CKN 238/97, nie publ., z dnia 6 marca 2014 r., I PK 289/13, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej § 2 pkt 8 w zw. § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2016 r. poz. 1668).

aj